

Sygn. akt I KO 105/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie zażalenia R. T. i J. T. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Lesznie z dnia 18 sierpnia 2021 r., PR 2 [...], o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 28 listopada 2022 r.,
wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w Lesznie
z dnia 22 września 2022 r., sygn. akt II Kp 319/21,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

wniosek uwzględnić i przekazać sprawę do merytorycznego rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu w Zielonej Górze.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lesznie wystąpił z inicjatywą przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu podnosząc, że postępowanie, którego odmowę wszczęcia kwestionują obecnie skarżący, dotyczy podejrzenia przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od dnia 22 listopada 2019 r. do dnia 28 lipca 2021 r. w L. przez sędziego Sądu Okręgowego w P., XIII Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w L., w związku z procedowaniem w sprawach XIII C [...] oraz XIII C [...]1, czym działano na szkodę interesu prywatnego J. i R. T., tj. czynu z art. 231 § 1 k.k. Sędzia M. K. – S., której dotyczyło zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa orzeka w sądzie nadrzędnym,

tj. Sądzie Okręgowym w P. w XIII Zamiejscowym Wydziale Cywilnym mającym siedzibę także w L. Jest zatem sędzią z tego samego okręgu, co sąd właściwy miejscowo do rozpoznania zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa. Sędzia M. K. – S. orzekała wcześniej w Sadzie Rejonowym w L. Jej staż sędziowski, stopień personalizacji stosunków zawodowych z innymi sędziami stanowią realne okoliczności, które mogą wpływać krępująco na swobodę orzekania, a z całą pewnością nasuwać przekonanie, że w sądzie właściwym miejscowo nie ma dostatecznych warunków do obiektywnego rozpoznania środka odwoławczego. Kierując się powyższymi okolicznościami tj. specyfiką relacji zawodowych oraz towarzyskich Prezes Sądu Rejonowego w L. złożyła wniosek o wyłączenie od orzekania. Sąd właściwy miejscowo położony jest w okręgu prokuratury, która prowadziła czynności sprawdzające. Wszystkie te okoliczności determinowały zasadność wystąpienia na podstawie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy wraz z zażaleniem innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przedstawiona Sądowi Najwyższemu inicjatywa zasługiwała na aprobatę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że przesłanka dobra wymiaru sprawiedliwości, która stanowi podstawę wystąpienia z wnioskiem określonym w art. 37 k.p.k., winna znaleźć zastosowanie w tych sytuacjach, w których istnieje zagrożenie realnego wpływu na swobodę orzekania lub stworzenia pośród opinii publicznej uzasadnionego (nawet jeśli jest ono obiektywnie nieprawdziwe) przekonania o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy w sposób obiektywny (zob. np. postanowienia SN: z dnia 13 lutego 1982 r., IV KO 9/82, OSNKW 1982/6, poz. 33; z 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995/9–10, poz. 68; z 17 maja 2006 r., II KO 27/06, LEX nr 186944).

Okoliczności powyższe znajdują odzwierciedlenie w niniejszej sprawie, której pozostawienie do rozpoznania w sądzie właściwym miejscowo, to jest w Sadzie Rejonowym w L., nie sprzyjałoby realizacji istotnego ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości celu, jakim jest potrzeba kształtowania w świadomości społeczeństwa przekonania o bezstronności sądu rozpoznającego daną sprawę. Przedmiotem postępowania jest zażalenie R. T. i J. T. inicjujących czynności

sprawdzające w postępowaniu przygotowawczym, dotyczące działalności sędzi orzekającej uprzednio w Sądzie Rejonowym w L., a obecnie w Sądzie Okręgowym w P., XIII Zamiejscowym Wydziale Cywilnym z siedzibą w L. Choć kwestia położenia sądu w okręgu prokuratury dokonującej owych czynności pozostaje z punktu widzenia art. 37 k.p.k. irrelevantna, to jednak wskazana konfiguracja podmiotowo – przedmiotowa sprawiała, iż pozostawienie tego rodzaju sprawy we właściwości sądu występującego z niniejszą inicjatywą mogłoby - niezależnie od jej wyniku - wywołać w opinii publicznej pogląd co do braku obiektywizmu po stronie składu rozpoznającego środek odwoławczy. Jak wskazał sam sąd występujący, powyższe uwarunkowania w pewnym stopniu mogą zarazem oddziaływać na swobodę orzekania, stąd konieczność wyeliminowania czynników oddziałujących w sposób negatywny na gwarancję niezawisłości sędziowskiej oraz stworzenia lepszych możliwości trafego rozstrzygnięcia o potrzebie prowadzenia postępowania karnego.

Uwzględniając powyższe argumenty wniosek uwzględniono i wskazano jako właściwy do rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy w Zielonej Górze.

ał